

**8. seiklus „Häda!“
Tark Saalomon**

**Pühapäevakoolitund 37/100
1. Kuningate 3:16–28**

„Tark Saalomon“ on kaheksanda seikluse „Häda!“ teine piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“ (kumbki ei ole kohustuslik)

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete 1. Kn 3:9: *„Anna seepärast oma sulasele sõnakuulelik süda, et ta võiks su rahvale kohut mõista ning vahet teha hea ja kurja vahel; sest kes suudaks muidu kohut mõista sellele sinu suurele rahvale?“*
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreettsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon (ei ole kohustuslik)

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos? Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 49 paremal servas asuv ajajoon.
2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kaheksanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool kaheksanda seikluse viie loo hulgas?
3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeest? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.
 - Kas sa nääkle vahel oma õdede-vendade või sõpradega? Mille üle te vaidlete?

- Kui täiskasvanu püüab teie vaidlust lahendada, kas on kerge aru saada, kellel on õigus?
- Mida tähendab, kui keegi on tark? See on rohkem kui lihtsalt nutikus või teadlikkus. Milliste sõnadega sa kirjeldaksid tarka inimest?
- Kas sulle meeldiks, kui sind targaks peetaks?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: mõtiskleda andestusest

1. Seekordne pantomiimimäng on hea sissejuhatus Saalomoni loole, kus tal tuli teha raskeid otsuseid. Küsi lastelt, kas neil on kunagi tulnud teha raskeid otsuseid. Kas oli raske valida, mis on õige?
2. Lase neil ükshaaval esitada need raskete otsuste tegemise olukorrad pantomiimina. Ülejäänud lastel tuleb arvata, mis võiks olla selles olukorras õige otsus.
3. Seleta lastele, et tänases loos on juttu kellestki, kes tegi kaks rasket otsust. Ütle lastele, et nad kuulaksid hoolega, püüaksid välja selgitada, mis need otsused olid ning kas inimene, kes need otsused tegi, toimis õigesti.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Taavet oli 40 aastat kuningas ja Jumal ütles, et ta oli „mulle meelepärane mees“ (Ap 13:22). Taavetil oli mitu poega ja mõned neist püüdsid võideldes järgmiseks kuningaks saada. Aga Jumal oli juba otsustanud, kes selleks kõige paremini sobib: Saalomon. Enne surma jagas Taavet Saalomonile palju häid nõuandeid. Tähtsaimad neist olid käia koos Jumalaga pidades Tema käske.

Saalomon läks pärast kuningaks saamist Jumala ette palvetama ...

2. Lugege koos

Lugege koos 1. Kn 3:16–28.

Loe selle kirjakoha tekst ette või palu mõnd last, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai ...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Saalomon kuulas oma isa viimaseid sõnu ja Jumalat, aga tal polnud alati meeles nende kohaselt tegutseda. Tihti tegutses ta peaaegu, aga mitte täiesti Jumala tahte järgi. See aga põhjustas hiljem pahandusi talle ja Jumala rahvale.

Jumal ei valinud Saalomoni kuningaks sellepärast, et ta oleks olnud veatu, vaid oma töötuse pärast Taavetile. Saalomon oli suur kuningas ja väga tark. Piiblis on Õpetussõnade raamat, mis on täis Saalomoni tarkust (vaata 9. seiklust).

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Tark Saalomon“ raamatu „Suur Piibliseiklus“, lk 54.
2. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 51 ja 52 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Tark Saalomon“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“, lk 54.

Kas sa teadsid...?

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Tarkus

Saalomon palus Jumalalt tarkuse andi. Jumalale see meeldis ja Ta tegi temast kõige targema ja rikkama kuninga.

Seeba kuninganna tuli Araabiast Saalomoni külastama, sest oli kuulnud Saalomoni tarkusest.

Rikkus

Saalomonil oli 500 kullast kilpi. Ta istus kullast troonil ning kasutas kullast kruuse ja taldrikuid. Tal oli tohutu laevastik, 1400 sõjavankrit ja 12 000 hobust!

Palju naisi

Saalomon oli abielus sadade naistega. Vähehaavak hakkas ta hakkas kummardama nende jumalaid ja lõpuks pöördus ta oma Jumalast ära.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Anna seepärast oma sulasele sõnakuulelik süda, et ta võiks su rahvale kohut mõista ning vahet teha hea ja kurja vahel; sest kes suudaks muidu kohut mõista sellele sinu suurele rahvale?” 1. Kn 3:9

Korrake esimest osa salmist aeglaselt üheskoos kolm korda. Siis võtke aega, et vaikselt mõelda, mida meie igaühe jaoks tähendab see, kui oleme targad ja oskame vahet teha hea ja kurja vahel.

2. Lugege teine osa salmist üheskoos ette. Ütle lastele, et nad mõtleksid selle üle, mis nende elus võiks sellega seostuda. Nendest ei pruugi saada rahvaste valitsejaid. Aga kus võiks nemad vajada Jumala abi praegu ja tulevikus?

3. Korrake veel kord esimest osa kolm korda, justkui vastusena nendele mõtetele.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Räägi lastele Rupertist ja lugege tema küsimust. Rupert on peaaegu 7-aastane. Talle meeldib väga liikuda! Rupert ja ta ema Anna lugesid koos seda piiblilugu. Rupert küsis: „Mis on tarkus?“ ja „Miks ta (Saalomon) käskis beebi pooleks raiuda?“

Küsi lastelt: „Kuidas vastaksite Ruperti küsimusele?“

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused:

Ruperti küsimusele vastas ka tema ema Anna. Loe tema vastus lastele ette: „See ei ole lihtsalt tarkus. Tarkus on nagu terve mõistus. Kui oled tark, siis tead, kuidas erinevates olukordades kõige paremini toimida.“

Teise küsimuse peale selgitas Anna: „See oli Saalomoni kavalus, et teada saada, kes on tõeline ema, sest tema poleks lubanud oma last pooleks lõigata. Saalomon teadis, et tõeline ema annaks lapse pigem teisele naisele, kui laseks talle haiget teha.“

Võrrelge seda vastust enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Proovi järel

Kestus: 15 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: Nukud, käpiknukud või näpunukud (ei ole kohustuslikud)

1. Seleta lastele, et igapäevaselt me teeme otsuseid, näeme ja teeme asju kas Jumala tahte või enda tahte järgi. Võrdle seda otsustega, mida Saalomon tegi. Kas ta tegi asju enda või Jumala tahte järgi? Ütle lastele, et nad mõtleks mõne oma igapäevaelu olukorra üle, kus nad peavad valikuid tegema. (Näiteks: „Klassi tuleb uus õpilane. Kuidas sa temasse suhtud?“ või „Sind valiti jalgpalli meeskonda, aga võistluse aeg on jumalateenistusega samal ajal. Mida sa teed?“)

2. Jaga lapsed väiksematesse gruppidesse, lase igal grupil valida välja üks olukord grupiliikmete kogemustest, mille kohta nad valmistavad ette kaks lühinäidendit: ühes valivad nad Jumala viisil, teises näevad asju oma tahte järgi. Iga grupp mängib oma näidendid kõigile ette (võivad mängida ise või kasutada selleks nukke).

3. Küsi lastelt, mida nad teeksid, kui midagi sellist tegelikult juhtuks? Rääkige omavahel heade valikute ja tarkade otsuste tegemisest.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piiblliloost välja kasvasid

1. Tuleta lastele meelde, et Saalomon palus Jumalalt, et Jumal teeks teda targaks.

Küsi lastelt, mida nemad tahavad Jumalalt paluda.

2. Räägi Jumalaga vaikselt või häälega oma soovi nimetades ja palu temalt seda praegu.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed .

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.